Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0521U101992

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щипак Геннадій Васильович

2. Shchypak Hennadii V.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, буд. 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Теоретичні основи селекції гексаплоїдних тритикале на адаптивність, урожайність та якість

2. Theoretical Principles of Hexaploid Triticale Breeding for Adaptability, Yield Capacity and Quality

Реферат/анотація:

1. Об’єкт дослідження: установлення цінності сортозразків тритикале, удосконалення схем та методів селекції та ефективності різних типів схрещувань, визначення ефективності створення багатолінійних сортів тритикале з комплексом господарських цінних ознак, розроблення параметрів моделей перспективних сортів тритикале, установлення рівня і переваг технологічних властивостей зерна нових сортів тритикале озимого типу й дворучок. Мета: методологічне обґрунтування основ селекції гексаплоїдних тритикале на підвищення та реалізацію генетичного потенціалу шляхом визначення нових науково-методичних підходів щодо створення сортів тритикале (озимих, дворучок), що мають підвищену адаптивність, стійкість до біотичних та абіотичних чинників, підвищений потенціал урожайності зерна і зеленої маси, з високими

кормовими властивостями, а також з підвищеними та високими технологічними і хлібопекарськими якостями. Методи: загальнонаукові, селекційні, польові, лабораторні, біохімічні, технологічні, статистичні. Новизна. Теоретично обґрунтовано основи селекції та практично створено сорти гексаплоїдних тритикале з високими хлібопекарськими якостями. Визначено закономірності створення методами внутрішньовидової і віддаленої гібридизації нових ліній гексаплоїдних тритикале, що становлять основу селекційної програми з формування багатолінійних сортів з високими адаптивними, урожайними і якісними показниками. Розроблено основні параметри моделей сортів тритикале, спеціалізованих за напрямками використання. Теоретично обґрунтовано методичні основи створення і впроваджено у виробництво нові багатолінійні сорти тритикале різного типу розвитку: озимі кормові; озимі зернові фуражного і технічного напрямку; середньостеблові сорти озимого і альтернативного типу розвитку; зернові та універсальні, з хорошими і відмінними хлібопекарськими властивостями; низькостеблові сорти з високими хлібопекарськими властивостями. Результати. Розроблено та впроваджено у селекційний процес схема, моделі сортів тритикале, методи селекції сортів озимого, альтернативного та поліморфного типу розвитку, забезпечили виділення цінних за комплексом ознак селекційних ліній тритикале із використанням внутрішньовидової та віддаленої гібридизації, що дозволило сформувати конкурентоспроможні, високоврожайні, із оптимальними і високими адаптивними властивостями сорти різного типу розвитку і напрямку використання. Ступінь впровадження. Створені сорти впроваджено у сільськогосподарське виробництво України. Вихідний селекційний матеріал, методичні розробки включено до селекційних програм Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН. Отримано 21 свідоцтво про авторство на сорти тритикале. Сфера впровадження: наукові установи НААН, НАН і Мінагрополітики України, навчальні заклади, агроформування АПК України.

2. Object: establishment of value of triticale cultivars; improvement of breeding designs and methods and the efficiency of different types of crossing; determination of the efficiency of creation of multiline triticale cultivars with a set of economically valuable traits; development of parameters of models of promising triticale cultivars; establishment of levels and advantages of technological properties of winter and alternate triticale. Objective: methodological justification of the basics of hexaploid triticale breeding for increase in and fulfillment of the genetic potential by defining new scientific and methodological approaches to the creation of (winter, alternate) triticale cultivars with increased adaptability, resistance to biotic and abiotic factors, increased grain yield and green mass capacities, high fodder qualities and increased or high technological and bread-making scores. Methods: general scientific, breeding, field, laboratory, biochemical, technological, statistical. Novelty: The basics of breeding have been theoretically substantiated and hexaploid triticale cultivars with high bread-making scores have been practically bred. Patterns of the creation of new hexaploid triticale lines via intraspecies and remote hybridization have been outlined; they form a basis of breeding programs to obtain multiline cultivars with high adaptive, yield and quality indicators. The basic parameters of triticale cultivars models for specific purposes have been developed. The methodical principles of the creation of new multiline triticale cultivars of different growth habits have been theoretically substantiated and implemented into production: winter fodder cultivars; winter grain/fodder/technical cultivars; mid-tall winter and alternate cultivars; grain and universal cultivars, with good or excellent bread-making scores; short-stemmed cultivars with high bread-making scores. Results. A design, models of triticale cultivars as well as breeding methods of triticale cultivars with winter, alternate and polymorphic growth habits have been developed and implemented in breeding. This has ensured the selection of triticale breeding lines valuable diue to a set of traits through intraspecies and remote hybridization and allowed for the breeding of competitively viable and high-yielding cultivars of various growth habits, with optimal or high adaptability, suitable for different purposes. Degree of Implementation. The cultivars created have been introduced into the agriculture of Ukraine. The starting breeding material and methodological achievements are involved in the breeding programs of the Plant Production Institute named after V.Ya. Yuriev of NAAS. Twenty one authorship certificates for triticale cultivars have been received. Scope of Implementation: research institutions of NAAS, NAS and the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, educational establishments, agrarian enterprises of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Віктор Васильович
2. Kyrychenko Viktor V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Віктор Васильович
2. Kyrychenko Viktor Vasyliovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Сергій Іванович
2. Kondratenko Serhii I.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лайко Ірина Михайлівна
2. Laiko Iryna M.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочмарський Валентин Сергійович
2. Kochmarskyi Valentyn S.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Володимир Миколайович
2. Tyshcenko Volodymyr M.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Кириченко Віктор Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Кобизєва Любов Никифорівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.